

Hodnocení diplomové práce – posudek oponenta

Jiří Antonín

Příjmení a jméno studenta

~~FG~~ ~~KG~~ ~~RGRG~~ SG UZ

Magisterský program – obor

**Dopady společné agrární politiky EU na rozvoj zemědělství a venkova v CHKO
Žďárské vrchy**

Název práce

Osnova hodnocení práce:

1. Splnění požadavků zadání, aktuálnost a odborná úroveň práce

Diplomová práce Jiřího Antonína se věnuje aktuálnímu tématu transformace zemědělství v regionu CHKO Žďárské vrchy v souvislosti s působením společné zemědělské politiky EU. V práci byly sice víceméně splněny všechny požadavky zadání (byť tématu dalšího možného rozvoje zemědělství mohla být věnována přeci jen větší pozornost než jediný odstavec na s. 106), přesto z ní nemám pocit zcela zdařilého díla.

Za hlavní odborný problém práce považuji její spíše popisný a nikoliv kritický charakter. Autor totiž věnuje příliš velkou pozornost detailnímu popisu změn v zemědělské produkci regionu a rovněž popisu aktuální podoby zemědělské politiky EU (v podstatě jediná obsahová náplň kapitoly č. 7 „Základní principy společné zemědělské politiky EU“), aniž by zvažoval možné negativní dopady jejího stávajícího uspořádání na zemědělství a venkov. V práci proto postrádám rozsáhlejší teoretickou pasáž, v níž by autor tyto záležitosti alespoň základním způsobem diskutoval. Její součástí by kromě výše uvedeného mohla rovněž být i tematicky a zejména pro vlastní výzkum inspirativní pasáž o změnách v charakteru zemědělství v environmentálně citlivých oblastech ve státech, které do EU vstoupily dříve než ČR a společná zemědělská politika je v nich tudíž aplikována již po delší dobu. Cenná pro diplomovou práci tohoto druhu by jistě byla i pasáž věnovaná kritice obecných východisek společné zemědělské politiky EU.

2. Využití odborné literatury – orientace autora v české a zahraniční literatuře, korektnost citací

Jiří Antonín uvádí v seznamu literatury relativně velké množství pramenů. Značná část z nich je však tvořena různými statistickými a metodickými dokumenty, za odborné – respektive vědecké – práce lze považovat pouze relativně malou část z nich. Za další problém spojený s literaturou považuji i skutečnost, že autor neuvádí v seznamu literatury žádný zdroj zahraniční provenience. Logickým důsledkem toho je i výše zmíněná absence rozsáhlejší teoretické pasáže.

Celkově tak musím konstatovat, že autor podle mého názoru v předložené diplomové neprokázal dostatečnou schopnost orientace v odborné literatuře.

Pokud jde o formální podobu citací, mohu jako výtku uvést, že publikace J. Pravečka z r. 1999 uvedená na s. 14 není zařazena do seznamu literatury.

3. Volba vhodných metod a jejich zvládnutí

Jiří Antonín ve své diplomové práci aplikuje řadu výzkumných metod. Za nejdůležitější z nich lze považovat dotazníkové šetření zaměřené na zjištění názorů a postojů aktérů činných v regionu CHKO Žďárské vrchy v sektoru zemědělství. V souladu s tím je jeho vyhodnocení věnována rozsáhlá pozornost (zhruba 50 stran textu) v kapitolách č. 8 „Analýza výsledků

dotazníkového šetření mezi zemědělskými subjekty hospodařícími v CHKO Žďárské vrchy" a 9 „Resumé“. K jeho provedení a interpretaci lze přitom vznést následující připomínky:

- z uvedených informací není zcela zřetelné, u jak velké části „malých“ zemědělských podniků působících v území CHKO „Žďárské vrchy“ bylo provedeno vlastní dotazníkové šetření (na s. 51 je sice uvedeno, že autor měl k dispozici 72 kontaktů, ale z toho není jasné jestli jde o celkový počet zemědělských podniků, počet „malých“ zemědělských podniků, anebo jen čistě o počet kontaktů na osoby působící ve vybraných zemědělských podnicích; celkový počet zemědělských podniků zároveň není uveden ani v textu nějaké jiné kapitoly diplomové práce, což lze mimochodem považovat rovněž za nedostatek);
- není mi zřetelný důvod rozdílných hodnot v některých analogických grafech vyjadřujících odpovědi na tytéž otázky – např. podle obr. 9 na s. 57 je nejdůležitějším účelem dotací pokrytí vysokých provozních nákladů (tuto možnost vybralo 45 % respondentů), avšak podle údajů v obr. 10 na s. 58 je tento účel důležitý pro cca 75 % respondentů;
- z hlediska významu nepovažuji za příliš velký rozdíl mezi nabízenými odpověďmi v některých otázkách dotazníku (viz např. rozdíl mezi variantami „velmi důležitý pro podnikání“ a „rozhodující pro podnikání“ v otázce č. 2).

4. Interpretace výsledků, jejich diskuse a konfrontace s dosud publikovanými výsledky jiných autorů, rozlišení vlastních a cizích myšlenek

Diplomová práce obsahuje řadu vlastních výsledků, které jsou výslovně uvedeny a interpretovány. K tomu je využito velké množství grafů, což zvyšuje přehlednost a čtivost příslušných pasáží. Nedostatkem je, že autor předložené výsledky téměř nekonfrontuje s publikovanými výsledky jiných prací, neboť v textu diplomové práce se odkazy na odbornou literaturu objevují jen minimálně.

Z hlediska interpretace výsledků jistý problém spočívá i v řadě formulačních neobratností a nejasností, jichž se Jiří Antonín dopouští relativně často, v některých momentech autor dokonce vypadává z odborného stylu. Jako ukázkou lze uvést doslovnou citaci z textu diplomové práce ze s. 68:

„Na druhou stranu nelze jen a kritizovat obhajovat českou vládu a její jednání, ale je také potřeba se podívat na druhou stranu, na stranu zemědělců. Srovnáme to např. s další evropskou zemí, Rakouskem, vše je krásně udržované, uklizené, vyšší vztah ke krajině. V Rakousku nic neodfláknou, naopak u nás se člověk snaží vždycky ten daný program splnit tak, aby to tak nějak bylo, aby se neřeklo a zbytek ho nezajímá. Ale přesto je u nás plno neposečených pozemků, příkopy podél silnic, o to se nikdo nestará, i když má.

5. Struktura textu, jeho vnitřní provázanost a splnění všech náležitostí práce

Text diplomové práce jako celek je strukturován dobře, jednotlivá témata jsou řazena v logickém sledu.

6. Formální úprava práce včetně grafických příloh

Formální úprava práce je vyhovující. Za nedostatek z tohoto hlediska považuji pouze relativně významné překročení stanoveného rozsahu práce (více než 100 stran namísto požadovaných 60 až 80).

7. Věcné a formální připomínky k práci (s uvedením konkrétní stránky diplomové práce)

Následující připomínky představují spíše drobné výtky, které uvádím v zájmu o korektnost posudku. Neočekávám, že se jimi všemi bude diplomant v průběhu obhajoby zabývat.

- s. 15., dole – zde se hovoří o vyčlenění několika regionálních oblastí (konkrétně jde o Žďársko, Bystřicko, Novoměstsko, Poličsko, Hlinecko a Svratecko-křetínský trojúhelník), nicméně v práci to není nikde ani specifikováno ani jinak využito;

- s. 23, pasáž obyvatelstvo – v textu se píše, že v oblasti žije celkem 70 129 obyvatel, avšak není uvedeno datum, ke kterému se tento údaj vztahuje;
- s. 25, dole – z textu není příliš zřetelné kolik železničních tratí vlastně prochází přes Žďár nad Sázavou;
- s. 38, uprostřed – zde se hovoří o vyčlenění tří období transformace zemědělství, nicméně klasifikace končí v r. 1998; v souvislosti s tím se nabízí otázka, co potom následovalo?
- s. 105, SWOT analýza – na základě čeho je možné ve slabých stránkách SWOT analýzy konstatovat, že je oblast CHKO Žďárské vrchy charakteristická např. nízkou vzdělaností či vysokým průměrným věkem zaměstnanců v zemědělství, když tyto skutečnosti nejsou v práci vůbec analyzovány.

8. Otázky pro diskusi u obhajoby diplomové práce

- vzhledem k tomu, že to není řešeno v textu diplomové práce, bych se autora rád zeptal na jeho názor na společnou zemědělskou politiku EU; mimo jiné by mě např. zajímalo zda se domnívá, že mezi jejími důsledky převažují spíše pozitiva anebo negativa;
- zároveň bych rád znal názor autora práce na to, že zemědělci si na jedné straně stěžují na legislativní a jiné bariéry, kterými jim veřejná sféra brání v podnikání, a přitom lze zároveň konstatovat, že bez dotací by řada zemědělských subjektů přestala existovat.

Práci k obhajobě: Doporučuji ☐ **Nedoporučuji** ☐

Klasifikace práce

~~Výborně~~ ☐ ~~Velmi dobře~~ ☐ ~~Dobře~~ ☐ Uspokojivě ☐ ~~Vyhovující~~ ☐ ~~Nevyhovující~~ ☐

V Brně dne 31. května 2007

oponent
Mgr. Daniel Seidenglanz, Ph.D.